

Transport- og Energiministeriet

Notat

Dato : 24. januar 2006

J.nr. : 500-000015

:
:

Høringsnotat vedr. forslag til lov om ændring af lov om Ørestaden m.v. (Opløsning af Østamagerbaneselskabet I/S)

Udkast til forslag til lov om ændring af lov om Ørestaden m.v. blev den 4. januar 2006 sendt i høring til følgende:

- Ørestadsselskabet I/S
- Københavns Amt
- Københavns Kommune
- Frederiksberg Kommune
- Kommunernes Landsforening
- Amtsrådsforeningen
- HTS – Handel, Transport- og serviceerhvervene
- LO (fik dog først lovforslaget tilsendt den 9. januar 2006.)

Desuden har lovforslaget været tilgængelig på høringsportalen.

Transport- og Energiministeriet har modtaget høringssvar fra Amtsrådsforeningen, Foreningen af Kommuner i Københavns Amt (FKKA), HTS, Københavns Amt, Københavns Kommune, Kommunernes Landsforening og Ørestadsselskabet I/S.

Københavns Amt, FKKA og Amtsrådsforeningen finder, at lovforslaget er i strid med forudsætningerne i procedureloven om, at aktiver og passiver, der direkte kan henføres til en opgave, som overføres til en anden myndighed, følger med opgaven. Årsagen hertil er, at lovforslaget ikke omfatter det lån, som Københavns Amt har optaget til finansiering af sit kapitalindskud i Østamagerbaneselskabet. Det er Københavns Amts, FKKA's og Amtsrådsforeningens opfattelse, at også amtskommunens finansieringsgæld bør overføres til Ørestadsselskabet.

Kommentar:

Procedureloven finder ikke anvendelse for den opgaveflytning, der med lovforslaget sker den 1. januar 2007 fra Østamagerbaneselskabet I/S til Ørestadsselskabet I/S, idet denne opgaveflytning ikke er en del af lovgivningen vedrørende kommunalreformen, og idet en opgaveflytning mellem to interessentselskaber ikke er omfattet af procedurelovens regler.

Lovforslaget indebærer en fravigelse af, hvad der ellers ville følge af procedureloven, på det punkt, at Københavns Amtskommunes rettigheder og pligter over for Østamagerbaneselskabet I/S, dvs. amtskommunens ejerandel i selskabet og amtskommunens finansieringsforpligtelse over for selskabet (som pr. 1. januar 2007 er opgjort til 55 mio.kr), ikke indgår i delingsforhandlingerne, idet lovforslaget indebærer, at amtskommunens ejerandel i Østamagerbaneselskabet I/S overtages af Ørestadsselskabet I/S, og idet amtskommunens finansieringsforpligtelse over for selskabet bortfalder pr. 1. januar 2007. Dette er præciseret i lovforslaget.

Baggrunden for forslaget om, at Ørestadsselskabet I/S overtager amtskommunens ejerandel i Østamagerbaneselskabet I/S er, at der hermed sikres et klart ejeransvar for metroprojektet på Amager med kun to ejere, som efter regeringens vurdering indebærer flest fordele for metroprojektet.

Lovforslaget regulerer alene Østamagerbaneselskabets aktiver og passiver samt rettigheder og pligter, og Københavns Amtskommunes rettigheder og pligter over for Østamagerbaneselskabet I/S. Lovforslaget regulerer derimod ikke, hvordan interessenterne i selskabet har finansieret deres indskud. Konsekvensen heraf er, at de lån, som Københavns Amtskommune har optaget i Kommunekredit til finansiering af sit indskud opfanges af procedurelovens opsamlingsbestemmelser og vil indgå i delingsforhandlingerne.

Ved valg af denne løsning er der lagt vægt på, at den gæld, som Københavns Amtskommune har optaget til finansiering af sit indskud i Østamagerbaneselskabet, primært skal placeres hos de borgere, som i dag har gælden. Københavns Amtskommune har i forbindelse med beslutningen om anlæggelse af metroens 3. etape samtidig påtaget sig at finansiere 45 pct. af anlægsudgifterne. Hvis amtskommunen ikke skulle nedlægges, var det således også amtskommunens borgere, der skulle finansiere amtskommunens gældsoptagelse.

Det vil ikke være rimeligt at flytte Københavns Amtskommunes finansieringsgæld gæld til Ørestadsselskabet, idet en sådan flytning reelt vil være en flytning af gælden til staten. Det forhold, at Københavns Amtskommune har valgt at lånefinansiere sit indskud i Østamagerbaneselskabet bør - som anført oven for - primært belaste de borgere, som i dag har gælden.

Københavns Amt anfører, at Østamagerbaneselskabets egenkapital pr. ultimo 2006 forventes at udgøre 1.600 mio. kr., hvoraf amtskommunens andel udgør ca. 630 mio. kr. Københavns Amt omtaler dette som et aktiv.

Kommentar:

Østamagerbaneselskabet har ifølge selskabets årsrapport for 2004 et kapitalindestående på 834,8 mio. kr. Opgøres amtskommunens ejerandel i

overensstemmelse med reglerne i "Budget- og regnskabssystem for kommuner og amtskommuner", vil værdien af amtskommunens ejerandel ultimo 2004 således repræsentere et aktiv, som – hvis lovforslaget ikke vedtages – vil skulle indgå i opgørelsen og fordelingen af amtskommunens nettoformue efter procedurelovens regler.

Imidlertid repræsenterer Københavns Amtskommunes medejerskab af Østamagerbaneselskabet I/S ikke reelt et aktiv. Med ejerskabet af Østamagerbaneselskabet er der både tale om infrastruktur og overtagelse af et selskab med udgiftsmæssige forpligtelser. Den reelle værdi af ejerskabet er derfor ikke den indre værdi, men derimod de forpligtelser, der følger med ejerskabet (markedsværdien). Den indre værdi afspejler således alene den historiske anskaffelsesværdi af metroaktiverne og ikke de fremtidige indtægter og udgifter, der er knyttet til ejerskabet. Ejerskabets reelle markedsværdi kan opgøres til ca. -12 til -22 mio. kr., idet selskabet pr. 1. januar 2007 har en restgældsforpligtelse på ca. 120 mio. kr., hvoraf amtskommunen ville være forpligtet til at finansiere en andel svarende til ca. 55 mio. kr., hvis amtskommunen ikke blev nedlagt. Denne finansieringsforpligtelse samt amtskommunens andel af fremtidige reinvesteringer (ca. 25 mio. kr.) modsvares ikke fuldt ud af det forventede fremtidige cashflow i selskabet frem til 2030. Dertil kommer, at Ørestadsselskabets overtagelse af amtskommunens ejerandel indebærer overtagelse af en vis driftsrisiko, usikkerhed om passagerindtægter og indtægtsdeling, claims m.m. At den reelle værdi af ejerskabet i Østamagerbaneselskabet er negativ betyder, at staten/Ørestadsselskabet reelt afløfter en økonomisk forpligtelse fra Københavns Amtskommune. Amtskommunens finansieringsforpligtelse kommer dermed ikke til at påhvile de myndigheder, der modtager opgaver fra amtskommunen.

Det skal endvidere bemærkes, at det fremgår af projektforslaget for Østamagerbanen, som har indgået i amtskommunens beslutningsgrundlag, at man ikke har regnet med, at investeringen i Østamagerbanen var en investering i gængs forstand, som man forventede at kunne forrente og afskrive.

Østamagerbanen er således anlagt som et offentlig gode til gavn for borgerne. Balancen for Østamagerbanen er et udtryk for, hvad det har kostet at bygge banen (aktivet er lig med kapitalindskuddet), men ikke for aktivets kommercielle værdi.

Etableringen af Østamagerbanen (metroens 3. etape) er ikke sket i medfør af loven i sig selv, men beror på en beslutning truffet af Ørestadsselskabet og Københavns Amtskommune, idet loven fastsætter rækkefølgen, således at beslutning om etablering af Østamagerbanen (metroens 3. etape), først blev truffet, efter, at der var truffet beslutning om etablering af Ørestadsbanen (metroens 1. etape) og Frederiksbergbanen (metroens 2. etape). Det var en forudsætning for beslutningen, at Ørestadsselskabet I/S vurderede, at det økonomiske grundlag for at etablere banen var til stede, samt at Køben-

havns Amtskommune forpligtede sig til at finansiere sin andel af anlægsudgifterne.

Københavns Amt anfører, at det ikke er rigtigt, når det er anført i lovforslagets bemærkninger, at Københavns Amt vil stå med en gæld til Østamagerbaneselskabet pr. 1. januar 2007 på 55 mio. kr.

Kommentar:

Beløbet på de ca. 55 mio. kr. er beregnet på baggrund af likviditetsbudgettet for Østamagerbaneselskabet, hvorefter Østamagerbaneselskabets gæld pr. 1. januar 2007 udgør ca. 120 mio. kr. Gælden omfatter primært finansieringsomkostninger. Hvis amtskommunen ikke blev nedlagt ved kommunalreformen, ville amtskommunen efter § 5, stk. 1, 2. pkt., i lov om Ørestaden m.v. være forpligtet til at finansiere en andel på 45 pct. af den omhandlede gæld i Østamagerbaneselskabet svarende til en finansieringsforpligtelse på ca. 55 mio. kr. Der er således om en finansieringsforpligtelse, som afløstes med lovforslaget ved Ørestadsselskabets overtagelse af amtskommunens ejerandel i Østamagerbaneselskabet I/S. Dette er præciseret i lovforslagets bemærkninger.

Københavns Amt anfører, at amtskommunens ejerandel i Østamagerbaneselskabet I/S i aftaleudkastet til delingsforhandlingerne, er fordelt forud for fordelingen af amtskommunens nettoformue, og at amtskommunens nettoformue således er forøget med et beløb svarende til nettogælden vedrørende metroen. Københavns Amt anfører i den forbindelse, at lovforslaget vil indebære, at amtskommunen skal ændre aftaleudkastet, og at dette efter amtskommunens opfattelse må ske ved at indregne værdien af amtskommunens ejerandel i opgørelsen af nettoformuen.

Kommentar:

Efter procedurelovens og procedurebekendtgørelsens regler (lov nr. 529 af 24. juni 2005 og bekendtgørelse nr. 877 af 16. september 2005) skal de aktiver og passiver, som i henhold til ”Budget- og regnskabssystem for kommuner og amtskommuner” for regnskab 2004 indgå i amtskommunens balance og således indgå i opgørelsen af amtskommunens nettoformue. Den kortfristede gæld, som amtskommunen har optaget i Kommunekredit til dækning af amtskommunens indskud i Østamagerbaneselskabet I/S, skal således indgå i opgørelsen af amtskommunens nettoformue og i delingsforhandlingerne.

Lovforslaget indebærer derimod, at værdien af amtskommunens ejerandel i Østamagerbaneselskabet I/S, som opgjort i overensstemmelse med reglerne i ”Budget- og regnskabssystem for kommuner og amtskommuner” ville udgøre et aktiv, ikke skal indgå i opgørelsen af amtskommunens nettoformue eller i delingsforhandlingerne. Lovforslaget indebærer endvidere, at

Københavns Amtskommunes finansieringsforpligtelse i forhold til Østamagerbaneselskabets gæld bortfalder pr. 1. januar 2007, og at denne forpligtelse således ikke vil skulle indgå i delingsforhandlingerne.

Ændringen af aftaleudkastet kan således ikke ske ved, at værdien af amtskommunens ejerandel i Østamagerbaneselskabet I/S indregnes i amtskommunens nettoformue. Aftaleudkastet må derimod ændres, således at værdien af den kortfristede gæld, som amtskommunen har optaget i Kommunekredit, indgår i beregningen af amtskommunens nettoformue.

Kommunernes Landsforening anfører, at Kommunernes Landsforening alene kan tilslutte sig den foreslåede adskillelse af aktiver og passiver under forudsætning af, at der dels ikke vil være enkeltkommuner, som i forbindelse med Københavns Amts delingsaftaler stilles urimeligt. Dels at det i forbindelse med fordelingen af amtskommunens hovedkonto 7 og 8 sikres, at de relevante modtagende myndigheder vil få tilført midler til finansiering af overtagen langfristet gæld.

Kommentar:

Lovforslaget vil ikke indebære, at enkelte kommuner stilles urimeligt. Den kortfristede gæld, Københavns Amtskommune har optaget i Kommunekredit til finansiering af amtskommunens indskud i Østamagerbaneselskabet I/S, vil indgå i opgørelsen og fordelingen af Københavns Amtskommunes nettoformue, jf. ovenfor, der efter procedurebekendtgørelsens regler som udgangspunkt fordeles med 11 pct. til staten, 74 pct. til Region Hovedstaden og 15 pct. til kommunerne i amtet. Tilsvarende indgår bl.a. amtskommunens likvide aktiver i opgørelsen og fordelingen af amtskommunens nettoformue. Mellem kommunerne i amtet sker fordelingen af de aktiver og passiver, der indgår i beregningen af amtskommunens nettoformue, og som skal overføres til kommunerne i amtet, således at nettoværdien af de pågældende aktiver og passiver – medregnet en eventuel betaling mellem myndighederne – sker forholdsmæssigt efter indbyggertallet i kommunerne pr. 1. januar 2005.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet har oplyst, at kommunerne efter reglerne i lånebekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 1102 af 12. december 2002 med senere ændringer) har en generel adgang til at foretage konvertering af lån, idet det dog er en betingelse, at summen af de gamle og nye låns løbetider ved omlægning til et serie- eller annuitetslån ikke overstiger 25 år, og løbetiden ved omlægning til stående lån eller lån med en afdragsfri periode højst må være 15 år og med et afdragsforløb, der højst giver en gennemsnitlig løbetid på 10 år. Kommunerne har således mulighed for, inden for visse rammer, at omlægge eventuelle lån, herunder amtskommunens kortfristede lån vedrørende amtskommunens indskud i Østamagerbaneselskabet I/S, der overtages fra amtskommunen efter procedurelovens regler. En

tilsvarende mulighed vil blive overvejet af Indenrigs- og Sundhedsministeriet i forbindelse med fastsættelsen af låneregler for regionerne.

Finansministeriet har oplyst, at de amtskommunale udgifter på hovedkonto 7 og 8 (renter og afdrag mv.) vil blive fordelt mellem stat, regioner og kommuner, når delingsforhandlingerne er afsluttet, og der er kendskab til den endelige fordeling af de samlede amtskommunale aktiver og passiver. Kommunernes og regionernes andel af disse udgifter og indtægter vil indgå i forbindelse med fastsættelsen af de kommunale og regionale udgiftsniveauer i 2007 i forbindelse med økonomiforhandlingerne i foråret 2006.

Københavns Kommune har noteret sig, at Ørestadsselskabet overtager ansvaret for anlæg og drift af Østamagerbanen, samt den økonomiske risiko der er forbundet hermed. Desuden har kommunen bemærket, at lovforslaget er forudsat i principaftalen om etablering af en Cityring.

Kommentar:

Ved at Ørestadsselskabet overtager Københavns Amtskommunes ejerandel i Østamagerbaneselskabet I/S opnås, at den nuværende ansvars- og risikofordeling mellem staten og Københavns Kommune bibeholdes. Desuden bibeholdes der et klart ejeransvar for metroprojektet på Amager med kun to ejere.

Løsningen ventes at indgå i den planlagte omorganisering af Ørestadsselskabet og Københavns Havn A/S i forbindelse med projektering og anlæg af en Cityring.

Københavns Kommune har endvidere noteret sig, at de umiddelbare konsekvenser for kommunen er beskedne, idet gennemførelsen af ændringer i selskabsstrukturen ikke nødvendiggør en udvidelse af lånerammen eller tilskud fra ejerkredsen.

Kommentar:

Københavns Amtskommunes ejerandel i Østamagerbaneselskabet vil pr. 1. januar 2007 have en nutidsværdi på -12 til -22 mio. kr. Ørestadsselskabet har oplyst, at aktiviteterne i Østamagerbaneselskabet isoleret set forventes at kunne overtages inden for Ørestadsselskabets eksisterende låneramme.

HTS opfatter forslaget som en betingelse for at, fase 3 skal komme i drift i relation til amtskommunernes nedlæggelse. HTS har således ingen umiddelbare bemærkninger under forudsætning af, at de direkte berørte parter struktur som kapitalmæssigt kan acceptere løsningen.

Kommentar:

Østamagerbanen forventes i drift ultimo 2007. Lovforslaget skal sikre, at Folketinget tager stilling til ejerskabet af Østamagerbanen i forbindelse med amtskommunernes nedlæggelse ved kommunalreformen.

Ørestadsselskabet har ingen bemærkninger til lovforslaget.